อนุพันธ์ (Derivative)

ทำหนดให้
$$y = f(x) = 4x^2 \dots (1)$$
 $y + \Delta y = 4 (x + \Delta x)^2$ $= 4(x^2 + 2x(\Delta x) + (\Delta x)^2)$ $= 4x^2 + 8x(\Delta x) + 4(\Delta x)^2 \dots (2)$ $(2) - (1)$; $\Delta y = 8x(\Delta x) + 4(\Delta x)^2$ $\frac{\Delta y}{\Delta x} = 8x + 4(\Delta x)$ $\frac{\partial y}{\partial x} = 8x + 4(\Delta x)$ เมื่อ $\Delta x \to 0$; $\lim_{\Delta x \to 0} \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{dy}{dx} = 8x$ หรือ $y = 8x$

การหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันโดยใช้สูตร

$$\mathbf{1.} \ \frac{dc}{dx} = 0$$

$$\mathbf{5.} \ \frac{d}{dx} \left(\frac{u}{v} \right) = \frac{v \frac{du}{dx} - u \frac{dv}{dx}}{v^2}$$

$$2. \frac{dx}{dx} = 1$$

6.
$$\frac{d}{dx}(u \pm v \pm w) = \frac{du}{dx} \pm \frac{dv}{dx} \pm \frac{dw}{dx}$$

$$3. \frac{dcu}{dx} = c \frac{du}{dx}$$

$$7. \frac{d}{dx}u^n = nu^{n-1}\frac{du}{dx}$$

$$\mathbf{4.} \frac{d}{dx}(uv) = u \frac{dv}{dx} + v \frac{du}{dx} \quad \mathbf{8.} \frac{d}{dx} x^n = nx^{n-1}$$

2. หาอนุพันธ์ของฟังก์ชัน $\,y=3x^2+2x-5\,$

Solution
$$\frac{dy}{dx} = \frac{d}{dx} (3x^2 + 2x - 5)$$

$$=\frac{d}{dx}(3x^2)+\frac{d}{dx}(2x)-\frac{d}{dx}(5)$$

$$= 3\frac{d}{dx}(x^2) + 2\frac{d}{dx}(x) - \frac{d}{dx}(5)$$

$$=3(2)x^{2-1}\frac{dx}{dx}+2\frac{dx}{dx}$$

$$= 3(2)x + 2$$

$$= 6x + 2$$

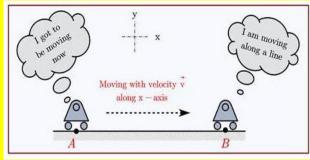
$$\frac{d}{dx}(U+V+W) = \frac{dU}{dx} + \frac{dV}{dx} + \frac{dW}{dx}$$

$$\frac{d(cU)}{dx} = c\frac{dU}{dx}$$

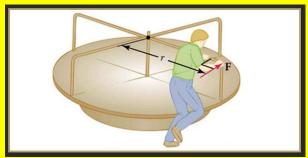
$$\frac{dC}{dx} = 0$$

$$\frac{d(U^n)}{dx} = \mathbf{n} U^{n-1} \frac{dU}{dx}$$

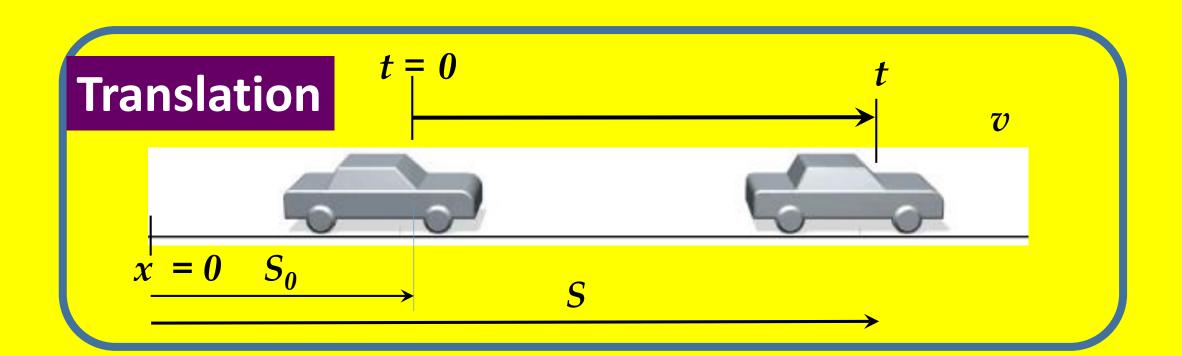
Motion Rotation Translation

แรง ตำแหน่ง ความเร็ว ความเร่ง

โมเมนต์ ตำแหน่งเชิงมุม ความเร็วเชิงมุม ความเร่งเชิงมุม

การกระจัด (displacement) =
$$\Delta S$$
 หรือ dS ความเร็ว (velocity); $v = \frac{ds}{dt}$ ความเร่ง (acceleration); $a = \frac{dv}{dt} = \frac{d^2s}{dt^2}$

3. ตำแหน่งของวัตถุที่เคลื่อนที่เป็นเส้นตรงเป็นฟังก์ชันของเวลา ดังนี้

$$s(t) = 2t^3 - 3t^2 + 4t - 6$$
 INFIG.

เริ่มต้น t = 0 วัตถุอยู่ที่ตำแหน่ง S(0) = - 6 เมตร

ให้หา ตำแหน่ง ความเร็ว และ ความเร่ง ที่ **t = 1** วินาที

Solution
$$s(t) = 2t^3 - 3t^2 + 4t - 6$$
 ...(1)

$$v = \frac{ds}{dt} = \frac{d}{dt}(2t^3 - 3t^2 + 4t - 6)$$

$$= 2\frac{d(t^3)}{dt} - 3\frac{d(t^2)}{dt} + 4\frac{d(t)}{dt} - \frac{d(6)}{dt}$$

$$= 2(3)t^2\frac{d(t)}{dt} - 3(2)t\frac{d(t)}{dt} + 4$$

$$=6t^2 - 6t + 4 \dots (2)$$

$$S(t) = 2t^{3} - 3t^{2} + 4t - 6 \dots (1)$$

$$v = 6t^{2} - 6t + 4 \dots (2)$$

$$a = \frac{dv}{dt} = \frac{d}{dt} (6t^{2} - 6t + 4)$$

$$= 6(2)t \frac{dt}{dt} - 6\frac{dt}{dt} + \frac{d(4)}{dt}$$

$$= 12t - 6 \dots (3)$$

$$S(t) = 2t^3 - 3t^2 + 4t - 6 \dots (1)$$
 $v = 6t^2 - 6t + 4 \dots (2)$
 $a = 12t - 6 \dots (3)$
ann (1), (2), (3); $t = 1$ วินาที
$$S(1) = 2(1)^3 - 3(1)^2 + 4(1)t - 6 = -3 \text{ m} \blacktriangleleft$$
 $v = 6(1)^2 - 6(1) + 4 = 4 \frac{m}{s} \blacktriangleleft$
 $a = 12(1) - 6 = 6 \frac{m}{s^2} \blacktriangleleft$